

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrierile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrise nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukas Nachf.
Nur. Angenfeld & Emerio Les-
ner. Heinrich Schalek. A. G.
Paulk Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger. Ekstein Bernat. Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-közt.
Prețul inserțiilor: o serie
conștientă pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifă și invo-
ială. — RECLAME pe pagină
8-9 o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.,
— și de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
— și de Duminică 8 fr. pe an.
Se pronunță la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea. Piața mare
bărgul numărul Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 155.

Brașov, Sâmbătă 18 (31) Iulie

1909.

Congresul medicilor din Budapesta.

Echou, pe care l'a produs în lumea medicală memoriul asociațiunii medicilor din România, prin care medicii români își motivează neparticiparea lor la congresul internațional din Budapesta, a produs în sânul medicilor maghiari și în presa maghiară o adevărată consternare. Văzând că pe zi ce merge aderențele medicilor francezi, italieni, cehi, sârbi etc. se înmulțesc și temându-se că ținerea congresului în capitala Ungariei se va termina cu un complet fiasco, medicii maghiari au început să contrabalanseze această mișcare prin scrisori deschise și insultătoare adresate medicilor din România și prin terorizarea medicilor români din Ardeal și Ungaria, cari stau în serviciul statului și a comunelor politice și pe cari vreau să-i aducă cu forța la congresul din Budapesta, pentru a-i prezenta savanților întruniți în capitala țării ca oameni, cari prin prezența lor vreau să dovedească netemeinicia argumentelor memoriului medicilor din România.

Apucăturile aceste ale șovinistilor noștri nu sunt nouă, iar rolul trist la care s'a pretat medicul poliției din Budapesta, Dr. Dumitreanu, preamărind într'un număr mai recent al ziarului „Pesti Hirap” știința medicilor maghiari și situația fericită a poporului nostru în „Ungaria felix”, deasemenea nu ne surprinde. Avu-tăm doar și avem încă din nefericire destui „Gedeoni” în mijlocul nostru, cari pentru un os de ros și-au pus puterile lor în serviciul guvernelor vremelnice. Și ca să nu mergem prea departe amintim numai rolul analog pe care l'a jucat mai anul trecut profesorul Alexics din Budapesta, care la comanda mai marilor săi și lichnit după catedra de limbă și literatura română dela universitatea din Budapesta a adresat în coloanele lui „Pester Lloyd” cunoscuta „scrisoare deschisă” poetului Björnson, care sârșise în ajutorul naționalităților ungare.

În același ziar german-evreiesc a văzut deunăzi lumina zilei un alt pamflet — al profesorului de universitate din Budapesta Dr. Hugo Preiss, al cărui ascuțit este îndreptat deosebi în contra distinsului medic și profesor din București Dr. Victor Babeș.

Un astfel de atac clandestin de sine înțeles n'a putut rămânea fără răspunsul cuvenit. În scopul acesta d-l profesor Dr. Babeș a adresat alături „confratelui” său budapestan un răspuns energic și categoric, în care reduce la adevărata lor valoare atacurile profesorului Dr. Preiss.

În introducerea scrisoarei sale, din care ținem să reproducem unele pasaje cari dovedesc din nou îndreptățirea hotărârii medicilor din România, d-l prof. Dr. Babeș relevă cele două motive principale, cari au determinat pe medicii români la hotărârea lor: condamnarea d-nei Anuța Vlad și opreliștea studenților români din Ungaria, sub pedeapsa eliminării, de a răspunde la invitația congresului științific al studenților români din Iași, apoi continuă astfel:

Găsiți că motivele medicilor români n'au reușit să vă convingă »pentru că nu sunt logice«, că știința fiind internațională, ei ar fi trebuit să fraternizeze cu confrății din Ungaria la dezbaterile științifice și să nu ia parte la recepțiuni și la festivități, că ar fi ridicol să se creadă, că în Ungaria românii sunt persecutați, că condamnarea la închisoare a soției unui intelectual pentru că a îndemnat pe copii să-și cultive limba maternă, ar fi un pretext tras de păr (sic); că medicii români ar trebui să se ducă în Ungaria, la fața locului, pentru a controla acuzațiunile ce aduc; în sfârșit că medicii români s'ar fi lăsat influențați de mine, care cu toate astea, cunoșteam situația din Ungaria.

Voiu căuta să răspund foarte pe scurt acestor obiecțiuni neintemeiate. Iată răspunsul meu:

1) Nu numai d-v., domnule și onorat confrate, dar și o parte a presei ungare, cum și un particular (care a răspândit pamflete nedemne în contradicere cu principiile elementare de conveniență) mă a-

cuză de a fi început această mișcare și că procedeul meu ar fi un act de ostilitate împotriva Ungurilor față de care trebuia să am datorii de recunoștință.

Toți acești domni se înșeală, eu sunt, dimpotrivă, amic sincer al Ungariei, dar constat de mulți ani o tendință nenorocită... împotriva celor 3 milioane și jumătate de Români din Ungaria. Acești Români nu cer decât să se poată instrui pentru a deveni cetățeni folositori regatului ungur; dar guvernele ungare împiedică instrucțiunea lor primară, care nu trebuie să se facă decât în limba maternă.

Împiedicând instrucțiunea lor în ciuda legii naționalităților, împiedicând prin toate mijloacele intrarea Românilor în parlament și în funcțiunile publice, întemnițând pe Românii cari voesc să-și ceară drepturile lor legale, e firesc, că guvernele fac tot ce le stă în putință să-și atragă ura Românilor.

Deși guvernele ascund cu cea mai mare grijă aceste procedee nelegale afirmând dimpotrivă în fața străinătății, că nicăeri naționalitățile nu sunt așa de bine tratate ca în Ungaria, adevărul nu întârzie a se cunoaște în streinătate, aducând cea mai mare atingere aprecierii națiunii ungare ca element civilizator.

Ca amic al Ungurilor deci am contribuit să relev aceste procedee... în fața lumii civilizate, pentru ca Ungurii să fie sigiliți de opinia publică la sentimente mai echitabile față de naționalități.

2) Ca om de știință, domnule și onorat confrate, știți fără îndoială, că în știință o mână de argumente mai mult sau mai puțin logice nu fac decât un singur fapt. Comitetul național român se prezintă cu un fapt concret, arătând până unde merge neîndreptățirea Românilor.

Puțin împoartă dacă d-v. căutați să ridiculați acest motiv, zadarnic afirmați că condamnarea la închisoare a unei femei inteligente pentru că a sfătuit pe niște copii români să-și cultive limba ar fi un pretext tras de păr — imi place să cred, că ați fi avut altă părere, dacă ar fi fost vorba de propriile d-v. femei.

Exactitatea faptului a fost dovedită prin actele autentice de acuzare și de condamnare, așa că ar fi nefolositor și absurd să facem ceea ce sfătuiți, anume ca me-

dicii români să se constituie în timpul congresului în comisioane de anchetă pentru a examina exactitatea unui fapt cunoscut de toți, dezaprobat chiar de o parte a presei maghiare și de opinia publică, așa încât însuși guvernul ungur a fost silit s'o grațieze.

Această propunere face să presupunem că poate nu cunoașteți aceste fapte, cari totuși sunt publice și cari nu sunt tăgăduite de nimeni.

Din momentul ce acest fapt e bine stabilit, mi-se pare domnule și onorat confrate, că nu d-v., ci străinătatea e chemată să aprecieze, dacă acest fapt constituie un motiv suficient pentru a ne abține dela congres.

De altfel străinătatea s'a pronunțat. Francezii au primit în mod favorabil procedeul nostru și savantul director al „Revue des sciences” scrie: »E lesne de înțeles că în urma acestui fapt medicii români nu mai pot fi oaspeții autorităților ungare, nici să asiste la serbările și recepțiunile oficiale din Budapesta. Dacă știința — a zis Pasteur — n'are patrie, savantul trebuie să aibă una«.

Îndreptățirea pasului nostru a fost dovedită și de hotărârea medicilor cehi și sârbi de a nu lua nici ei parte la congresul din Budapesta.

Vă înșelați deci domnule meu, afirmând că, în calitate de savanți n'avem dreptul să lucrăm ca patrioți și că, cazul d-nei Vlad n'ar avea însemnătate.

Chiar și d-voastră, domnule și onorat confrate, fiind, după propria d-voastră mărturisire, mai șovinist și partizan al unor măsuri și mai violente decât Maghiarii pur sang, pentru a asigura hegemonia limbei ungare, d-v. sunteți cel din urmă chemat să înțelegeți și să judecați îndreptățirea procedeei medicilor români.

Bine-voiți, deci, a recunoaște împreună cu toată lumea, că în zilele noastre hegemonia ungară și expansiunea națiunilor nu mai are rațiunea de a fi decât fiind întemeiată pe o civilizație superioară, care exclude în mod absolut procedeele de violență și de persecuțiune.

În continuare distinsul medic român spune „confratelui” budapestan, că dacă a avut intențiunea de-a lumina desbaterea și de-a forma în spiritul tuturor o convingere întemeiată pe adevăr,

aduse o stea strălucitoare; pe aceasta i-o prinse artistului pe pept. Ea scilpea foarte frumos, și toți, cari îl vedeau, se plecau atât de respectuos, încât compositorul era o clipă foarte mulțumit.

Din nou însă se desmeteci și din nou se ivi dorința după nemurire. »Nu ajută nimic, trebuie să mă apuc iarăși de muncă«, suspină maestrul, »poate că va răușii«.

Opul cel nou n'avea o idee clară, nici o formă precisă; era o amestecătură mistică și intunecoasă. »Eu însumi nu'l pricep îndeajuns«, se gândi artistul, ducându-l la vânzare: »dară, mai știi, poate e tocmai cel potrivit«.

Se înșelă însă și de astă-dată. Prețul fu iubirea unei femei, care îl privia cu ochi mari, fantastici. Maestrul era conștient, și nu-și găsea răspunsul; însă ea era foarte tinără și frumoasă și pentru că el începea a îmbătăni — o luă de soție.

»Poate te interesează să afli viitorul lucrării tale«, zise cumpărătorul și îi înținu înaintea feții o oglindă; »aiici poți vedea ce se va întâmpla după moarte cu opul tău«.

În oglindă își văzu artistul opul, rupt în bucăți mici, și fie-care bucățică o ținea câte-un om sub o lupă și o examina cu

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cântecul poporal.

O istorioară de Lotte Stadthagen.

A fost odată un artist în muzică, care voia să-și câștige aureola nemuririi. Deoarece știa toate regulile artei sale pe de rost, și învățase a le aplica, crezu, că nu li va fi tocmai greu a crea un op, pentru care ar putea primi în schimb nemurirea. Cu diligență și răbdare se apucă de lucru și termină opul Plin de speranță apoi se duse la acel om, care avea de vânzare nemurirea și l'oferi lui.

»Nemurirea nu ți-o pot da în schimb« zise el, »dar să vedem, poate altceva«.

El măsură lungimea și lățimea opului, clătină mulțumit din cap, așează apoi opul într'o ramă, în care se potrivea. Înținse apoi mâna în cutia cea mai deapruave și dădu maestrului un fișic de aur strălucitor zicându-i: »primește aceasta, cu ea îți poți procura toate plăcerile pământestii«.

Aurul scilpitor orbi pe maestrul, și el se bucură. Se duse și își cumpără o casă frumoasă și haine pompoase, dădu

mese încărcate prietenilor săi, și îi se părea că se simte foarte mulțumit.

Însă încetul cu încetul se sătură de această viață și dorul după nemurire începu din nou să se ivească în sufletul său.

De prima oară am început-o de-a întoarșele, se gândi el; regulile și legile, după cari am lucrat s'au învechit, am să scriu un op după regulile noi, inventate de mine; astfel voi putea câștiga nemurirea.

Era un lucru de tot curios, ceea ce aduse acum la îndeplinire: disonanțe stridente, sărituri nebunatiche, contraste nebune. Triumfând merse el apoi la acel om, care îi cumpăraseră primul op.

»I'am dat de urmăle« strigă deja de departe.

Acela răscoli fără vorbă prin lucrurile sale și scoase în fine un obiect învăluit. După conturi crezu maestrul a recunoaște nemurirea.

»Iat-o, știam eu, că e aici«, strigă tremurând de bucurie.

»Ba nu« răspunse celalalt, și desvâli obiectul, »nu nemurirea, ci succesul«.

Artistul era foarte desilusionat, cu atât mai vărtos, căci credea cu siguranță

că a dat de nemurire; totuși el întinse mâna după obiect.

»Vai«, țipă el în aceeași clipă, »m'am înțâpat!«

»De gelozie, de ghimpele cel mic la spatele succesului«, îl povățui cumpărătorul. »Într'adevăr te doare, dar numai la început; defapt acesta e cel mai bun lucru ce ți'l poate oferi acest obiect. De aceasta te vei mai convinge«.

Și într'adevăr. De câte ori artistul simțea un gol și credea, că succesul e un nimic, îl îndemnară spre îndreptare împunsăturile invidiei, cari îi cauzară în curând numai un gădilă plăcut.

Cu toate acestea iarăși îl prinse durul după nemurire. El își bătea capul și se resgândi: »Materialul pe care l'am ales până acum pentru compozițiile mele nu-i cel potrivit. El e trecător«.

»Pe oamenii cei mari ai acestui pământ, pe principi și regi trebuie să-i preamărești, ca să ajungi la nemurire; numele lor trăește vecinic«. Astfel își alese ca erou pe strămoșul unui domnitor puternic și îl sârbători într'un cântec imponent.

De astădată cumpărătorul trebuia să se uite numai la titula opului, și imediat

ar fi trebuit să răspundă cu probe la faptele de persecuțiune formulate în memoriul asociațiunii medicilor români, pe cari le înșiră din nou, și care se resumă în 10 acuze aduse guvernului maghiar și încheie cu următoarele cuvinte:

»Nați desmănițit, domnule și onorat confrate, nici un punct din aceste grave acuzațiuni, pe când noi posedăm documente pentru a dovedi temeinicia acuzărilor noastre.

Rămâne deci bine dovedit că guvernul ungar se slujește în tendința lui de maghiarizare a naționalităților de mijloace cari se găsesc în contradicție cu principiile de umanitate și de civilizație modernă. Noi lucrăm deci în numele umanității și a civilizațiunii și ca adevărați amici ai națiunii ungare atunci când căutăm s'o împiedecăm de a-și creia adversari înversunați înăuntrul și de a-și compromite renumele tradițional de cămin al libertății.»

Deputatul cercului II. al Brașovului, secretarul de stat Sztérényi și-a ținut ieri seară darea de seamă în fața alegătorilor săi maghiari și sași. Un raport mai amănunțit vom aduce în numărul de mâine.

Audiența secretarului de stat Sztérényi la regele Carol. Ziarele din Budapesta publică următoarele cu privire la vizita făcută de șeful de secție Sztérényi la Sinaia:

Cu ocaziunea semnării convenției comerciale cu România, Sztérényi primise fotografia reginei Elisabeta, purtând semnatura autografă a Reginei. Sztérényi s'a folosit de ocaziunea voiajului său la Brașov spre a se duce și la Sinaia în scop de a mulțumi reginei pentru această distincțiune. La orele 12, Sztérényi a fost primit în audiență de către regele Carol. Audiența a durat o oră și jumătate. Regele Carol a vorbit cu Sztérényi despre chestiunile economice, științifice și comerciale ce sunt la ordinea zilei în Ungaria. După audiență, regele Carol l'a condus pe Sztérényi la regina, unde acesta și-a exprimat mulțumirile sale pentru fotografia primită. Sztérényi a fost reținut la masă și a avut onoarea de a ședea la dreapta reginei. Atât regele cât și regina s'au întretinut cu Sztérényi în tot timpul mesei și și-au exprimat la plecare dorința de a-l revedea în curând.

Alegerea supletorie pentru congres în cercul electoral al Lugojului. Primit spre publicare următorul comunicat oficial:

»Consfătuirea confidențială ținută Marti la 14 (27) Iulie a. c. în Lugoj sub prezidiul d-lui Dr. George Dobrin, a proclamat unanim candidat pentru congresul național-bisericesc în cercul electoral al Lugojului pe d-l Dr. Valeriu Branisce, însărcinându-l pe subscriși a aduce aceasta la cunoștința publică, atât pe cale publicistică, cât și pe cale privată fruntașilor din comunele aparținătoare acestui cerc. *Lugoj, 14 (27) Iulie 1909. Isaia PonoVICI, paroh, Silha. Dr. N. PetroVICI, adv., Lugoj. Ioan Vasi, econom, Satu-mic.*

Intâlnirea dintre cancelarul Germaniei și d-l Tittoni, Ziarul »Corriere d'Italia« anunță că după întrederea ce va avea loc la Ischl între Bethmann-Hollweg și baronul Aehrenthal, cancelarul Germaniei va veni în Italia spre a se întâlni cu ministrul de externe. Se dă ca probabil că

de-amânuntul. Mulți oameni văzu el aci, o adunare măreață, făcând cu toții niște fețe foarte înțelepte, iar bucățelele de hârtie crescuseră în mâinile lor ca niște foliante uriașe.

Palid și emoționat bălbăi artistul:
»Nu-i aceea nemurirea?»

»O nu, răspuse celălalt, »acelea sunt numai cărțile cari țin comentariile operelor tale«.

»Și cărțile acelea groase pline de erudițiune, nu vor duce în lumea largă vestea despre opul meu?»

»Vor deveni cenușe ca și opul tău.«
Femeia frumoasă și tinărară făcu pe artist să uite câteva timp dorul după nemurire. Această dorință însă începu iarăși a se trezi, și de astădată mai puternic de cât până acum.

Rezultatul bății sale de cap și cumpanirilor acestora a fost hotărârea de a întreprinde o călătorie. »De când am fost tinărar am trăit mereu în oraș mare«, își zise el; »dacă observ minunile naturii o să-mi reușească, a crea acel op, care îmi va aduce nemurirea. Însă trebuie să mă grăbesc, căci voi îmbătrâni; cine știe cât voi mai trăi, și eu am lipsă de mult timp

cancelarul va fi primit în audiență de regele Victor Emanuel.

Chestiunea Cretei — un pericol pentru pacea Europei. În sferele diplomatice berlineze domnește mare temere, ca nu cumva chestiunea Cretei să degeneze într'un grav conflict. Tinerii turci nu vor tolera ca ei să lasă umiliți diplomați creștinești din afacerea Cretei, la a cărei suveranitate neștirbită nu vor renunța nici chiar cu prețul unui războiu. Ce contribuie la agravarea situațiunii e și starea anarhică din Grecia, unde regele George e terorizat de revoluționari.

Nemulțumiri în armata turcească. Intre ofițerii din Constantinopole domnește mare nemulțumire din pricina absolutismului lui Mahmud Șefket-Pașa, care a procedat cu energie contra a 75 ofițeri liberali cari au cerut destituirea ministrului de războiu — o cerere absolut necesară pentru disciplina în armată.

Situația la Teheran. Noul guvern constituțional a început o serie de execuțiuni exemplare în contra reacționarilor, cari uneltesc pentru Șahul detronat. Tribunalul de războiu funcționează zi și noapte spre marea teroare a partizanilor vechiului Șah. Zilnic se fac arestări și se pronunță condamnări la moarte.

Revoluția în Spania.

Războiul, care decurge de aproape două săptămâni pe coasta Africii de Nord între trupele spanice și seminția Cabililor a produs în sânul populațiunii spaniole o mare nemulțumire și proteste vehemente, cari s'au manifestat în zilele din urmă prin demonstrațiuni întinse și ciocniri sângeroase în câteva ținuturi ale Spaniei, a căror ascuțit este îndreptat în contra conducerei armatei și în contra regelui Alfonso. Din cauza acestor turburări, cari amenință a cuprinde întreaga țară, guvernul spaniol s'a văzut nevoit a decreta starea de asediu în ținuturile Barcelona, Tarragona și Gerona.

În următoarele lăsăm să urmeze știrile mai nouă despre cele ce se petrec în Spania și pe câmpul de războiu:

Din Madrid se anunță, că întreaga provincie a Cataloniei se află în fierbere. Revoluționarii din Barcelona asaltează bisericile și mănăstirile. Toate podurile au fost aruncate în aer de către revoluționari. Poliția a arestat până eri 119 revoluționari. În ultimele ciocniri au fost răniți 345 de revoluționari, 4 au fost omorâți. Dintre jandarmi au căzut 8. Guvernul a trimis noi trupe în Catalonia.

»Wiener Allgemeine Zeitung« află din Paris, că știrile sosite din Melilla sunt foarte grave pentru Spania. Populațiunea din Melilla nu îndrăznește a părăsi orașul de teama atacurilor Maurilor. Se afirmă, că la 24 Iulie st. n. 600 Spanioli au fost scoși din luptă. Generalul Marina dispune de 4000 și totuși stă numai în defensivă. Un Spaniol domiciliat aci, care cunoaște pe Cabili, este de părere că ar fi ne-

pentru munca mea, căci are să fie ceva mare«.

Și el luă trăsura cea mai ușoară și caii cei mai iuți, ca să ajungă în mijlocul minunilor naturii, cari aveau să-l entusiasmeze. În decursul călătoriei voia să doarmă și să se odihnească ca să se întărească pentru munca cea mare. Într'o sară simți însă o împinsătură puternică, astfel încât artistul fu aruncat în sus de pe locul, unde ședea, și trăsura se opri. Din cauza mersului celui iute se frânsese o roată. Ajunseseră pe câmpul liber, în apropierea unui sătuleț sărăcăcios. Măestrul înjura năcăjit, din cauza întârzierii călătoriei sale.

Tocmai aci, zise el, în acest ținut pustiu și fără farmec, care mă va lipsi de orice inspirație! Inșă n'avea ce face, decât să aștepte, până când paguba va fi reparată, și astfel se așeză pe o piatră la marginea drumului.

Incepea deja a se amurgii. Vântul de seară adia peste câmpii și îi transporta mirosul fânului de curând cosit. Departe răsună încet clopotul de sară. — Acum își aminti pe nesimțite de copilăria sa, de locul natal dela țară, și de tot ce îi era drag și scump — pe vremuri, când nu se gândia încă la nemurire, și toate luptele, spe-

cesari 100.000 oameni pentru a stăpâni insurecțiunea. O companie a refuzat să între în foc deoarece acest războiu nu este popular.

»Vossische Zeitung« află din Madrid că presa spaniolă este foarte indignată contra guvernului. Chiar ziarele moderate întrebă dacă guvernul nu-și dă seamă că țara dându-și sângele și banii, are dreptul a cunoaște motivele acțiunii și rezultatul campaniei. Șapte ziare din Madrid au fost confiscate; cenșura nu admite nici o știre cu privire la conflictele sângeroase.

»Neues Wiener Abendblatt« zice, că după »Daily Mail« din Londra s'ar fi produs mai multe cazuri de răsvrătire în armata spaniolă, 9 soldați și un ofițer al unui batalion îmbarcat la Barcelona, cari au zvrălit armele sau au comis alte delictive de insubordonare, au fost împușcați la sosirea lor la Melilla. La Malaga un soldat a fost condamnat la moarte pentru asasinarea unui ofițer. Tribunalul de războiu a deschis o anchetă contra mai multor ofițeri pentru că au criticat pe rege.

Același ziar află din Berlin, că știri din Madrid spun, că lucrătorii revoluționari din Barcelona au atacat detașamentul de poliție, au distrus toate comunicațiunile de cale ferată, tramvaie, telegraf, telefon spre a împiedeca orice comunicație cu centrul. Lucrătorii au dat foc vagoanelor căilor ferate și au distrus prin foc un pod de lemn lângă Harasa, iar cu dinamită au distrus un alt pod.

»Neue Freie Presse« află din Londra că numeroși rezerviști spanioli au fugit în Franța. Conflictele sângeroase în Barcelona au început luni dimineața. Lupta principală s'a dat în jurul gărei a cărei posesiune în mâna autorităților a fost asigurată de gendarmărie.

Anuarele școlilor noastre.

II.

Raport despre institutule de învățământ gr.-cat. din Balázsfalva-Blaj: gimnaziul superior, institutul pedagogic, școala de aplicație, școala de fete, școala pentru învățarea de meserii și negustorii și azilul de copii, pe anul școlastic 1908--1909. Balázsfalva-Blaj, Tipografia Seminarului teologic gr.-cat. 1909.

În fruntea anuarului este publicat un interesant studiu al d-lui profesor Gavril Precup, intitulat »Educația la Romanic«, în care, în capitole separate se voriește despre caracterul poporului roman, periodul republican: educația părintească, a femeii, instrucția și școală, jocuri de copii și gimnastică și o schițare a periodului monarhic.

Partea a II-a cuprinde raportul despre cele șase instituțiuni școlare din Blaj.

1. *Gimnaziul:* Corpul profesoral sub dirigența d-lui Iosif Hossu, canonic metropolitan, a fost compus din 15 profesori pentru studiile ordinare, 5 pentru studiile extraordinare și 2 cateheți pe tru elevii de altă confesiune. Se arată apoi planul de învățământ și materialul propus în decursul anului în fiecare clasă.

Sub punct 3 se tractează despre augmentarea colecțiunilor: Biblioteca gimnaziului s'a înmulțit în decursul anului 1908/9 cu 29 cărți cumpărate și 37 donate. Biblioteca tinerimii gimnaziale s'a sporit cu 22 cărți cumpărate, 26 donate și 14 reviste. În total biblioteca tinerimii gimnaziale la sfârșitul anului școlar 1908/9 dispune de 1332 opuri în 2032 tomuri. Societatea de lectură a tinerimii gimna-

ranțele și dorurile, întreaga fericire, tot amarul reinviar de-odată în el, și inima i se încălzi și buzele sale cântau un cântec aproape inconștuit, o melodie simplă în cuvinte line.

Dimineața, când măestrul privi din trăsură, văzu pe acel om, căruia îi vânduse toate opurile sale venind călare pe un cal iute ca vântul.

»Îți aduc nemurirea!« strigă deja de departe.

»Cum, căci doar nu-ți pot oferi nimic«, îi replică artistul măhnit, »am de gând să plec în lume mai întâiu...«

»Nu-i de lipsă; cântecul pe care l'ai cântat eri îți câștigă nemurirea.«

»Acel mic cântec? — E cu nepuțință! Voești să răzi de mine. De altcum de unde îl și cunoști, căci nici nu l'am scris măcar.«

Celălalt zămbi. »Nu-i de lipsă; în acel cântec era sufletul tău, care îi dădu aripi ducându-l departe peste țări și mări. Aci îți-e răsplata, — nemurirea, — ia-o și du-o cu tine.«

Trad. de L.

ziale a ținut 23 ședințe: 8 literare, 8 cenșurătoare, 6 administrative și una festivă. Membrii societății au prezentat cu totul 36 lucrări: 13 poezii, 23 proză. Societatea și-a ținut ședința sa festivă în 12 Febbruare 1909. Averea societății face în număr 1420 cor.

Studentii gimnaziști cărora li s'a acordat anul acesta stipendii sunt cu totul 90, ajuțorați cu stipendii dela 50—300 cor. Cu ocaziunea încheierii anului școlar s'au împărțit premii, cărți școlastice, în valoare de 700 cor., iar cu pâne au fost ajuțorați 182 studenți gr.-cat. cari tot la 5 zile au primit o pâne n. mită tablă și 10 țipăi; cu totul s'au împărțit în decursul anului aproape 10.000 table à 3 chilcrame.

»Seminarul junimei rom. gr.-cat. studioase« a adăpostit anul acesta 134 elevi.

Între fondurile școlare în primul rând stă »Fondul pentru ajuțorarea școlărilor mizeri în caz de morbe«, în sumă de 24.057.20 cor. apoi fondul școlăi de scrimă cu 827.10 cor., fundațiunea »Ciriace Pasi-liu Groze« din ale căru venit în fiecare an la 21 Septembrie se celebrează o sf. liturgie pentru decedatul C. B. Groze și ajuțorarea școlărilor săraci cu vestminte. Fondul are 301.42 cor.; fundațiunea »Ioan Săbădeanu« cu 400 lei și 76.11 cor.; fondul de excursiune cu 218.53 cor. și masa studenților, începută în 16 Septemvrie 1908. Numărul elevilor beneficianți a fost în anul acesta 12 (11 studenți și 1 pedagog). Fondul mesei studenților cu finea anului școlar 1908/9 a fost de 27.164.55 cor.

Examenul de maturitate s'a ținut în 18—24 Iunie 1909. S'au însnuat cu totul 61 școlari; la examenul scripturistic s'au supus 56 înși. Rezultatul examenului a fost următorul: maturi cu prestațiune eminentă 4; cu bine 16; maturi 23 și relegați la examen corector peste 3 Iuni 12. Examenul de maturitate au fost prezidate de directorul suprem școl. al districtului Cluj, d-l Alexiu Kuncz, iar în calitate de comisar consistorial d-l Alexandru Uilăcan, canonic metropolitan.

Dintre datele statistice extragem următoarele: imatruculați au fost 599 dintre cari însă în decursul anului 20 au dezerțat; în ce privește purtarea morală a elevilor, au avut purtare bună 447, legală 55, puțin legală 1, admoniați prin direcțiune 13 și depărtați cu consiliu 1.

După înștiințarea pentru anul școlar 1909/10 urmează conspectul manualelor ce se vor folosi în anul viitor.

II. *Institutul pedagogic și școala de aplicație.* Statul personal la aceste școale e compus din 12 profesori. Biblioteca institutului preparandial numără cu sfârșitul acestui an 1054 cărți, dintre cari partea cea mai mare (531) ungurești. Societatea de lectură a avut 76 membrii ordinari. A ținut 25 ședințe, din cari 22 literare, 2 administrative și o serată literară. Elevi stipendiați au fost 10, cu sume dela 100—140 cor. Din beneficiul de pâne au fost împărțiiți 63 elevi preparandiali și 8 din școala de aplicație cu câte-o tablă întreagă. Pretul pâinii împărțite la toți face cu totul 2.196 cor. anul acesta. În internatul preparandial au fost adăpostiiți 34 elevi sub supravegherea prof. Valeriu Suci, ca prefec.

Institutul are două fonduri: »Petru Solomon« cu 545.54 cor. și »Aurel P. Bota« cu 648.24 cor.

Examenul de clasă la institutul preparandial s'au ținut în luna Iunie și s'au însnuat 18 candidați. Rezultatul acestui examen a fost următorul: calificați cu eminent 1, cu lauda 1, cu bine 3 și cu îndestulitor 13.

Din datele statistice referitoare la acest institut extragem următoarele: În cele 4 cursuri au fost imatruculați cu totul 77 elevi. Rezultatul examenelor de clasă a fost: eminent 2, cel puțin laudabil 8, cel puțin bun 9, cel puțin suficient 51, un nesuficient 2 și cu doi nesuficienti 5, iar purtarea morală: bună au avut-o 70 și 3 însă legală.

Școala de aplicație a fost crescută și cu totul, în care s'au clasa, de 42 elevi.

(V. urna.)

STIRILE ZILEI.

— 17 Iulie v.

Parastas. Duminecă în 19 Iulie v. (1 August u.) la oarele 10 a. m. se va oficia în capela din Groaveri un parastas intru pomenirea de veci a mult regretatului nostru fost director Dr. Aurel Mureșianu.

În aceiași zi se va oficia un parastas solemn și în biserica catedrală gr.-cat. din Blaj.

La aceste parastase invităm pe culea aceasta pe toți prietini și cunoscuții defunctului, ai familiei și ai loaiei noastre.

Un nou album al d-lui D. Comșa. In curând va apărea albumul de încreștături în lemn, alcătuit de zelosul profesor dela seminarul din Sibiu, d-l Dem. Comșa. Ca și celelalte albume va conține și acesta prețioase lucruri de artă.

Impăratul Wilhelm la manevrele austriace. Din Viena se anunță că împăratul Wilhelm va sosi la Iglau în ziua de 8 Septembrie pentru a participa la manevrele imperiale austro-ungare. Dela Iglau se va duce în automobil la Meseritsch, unde se va întâlni cu Maj. Sa și cu moștenitorul tronului Austro-Ungariei.

Cazarmă de gendarmi atacată. In comuna Selița de lângă Târgu-Mureșului țărani amețiti de beutură cu ocazia hrănului bisericeii de acolo, s'au luat la bătae cu gendarmii, cari au fost siliți să facă uz de arme. In încercarea care a urmat un țaran a fost împușcat. In ziua următoare țărani au atacat cazarma gendarmilor. Gendarmii s'au apărat trăgând în mulțime 26 focuri. Un țaran a fost omorât și 30 sunt răniți. In urma acestui fapt au fost trimiși alaltăieri încă câțiva gendarmi în comună.

Telefon în trenuri. Oficiantul superior Koloman Fegman, dela oficiul postal din Seghedin a inventat un aparat telefonic pentru trenuri, cu care pasagerii din tren se vor putea pune în legătură cu orice stațiune telefonică din oraș. Aparatul a fost trimis direcției generale a căilor ferate unghare, care a găsit că aparatul este bun și practic. In curând se vor face experiențe publice cu acest aparat.

Dispariția unui râu. Se anunță din Leibach, că în împrejurimile dela Sittich a secat subit râul Mazlo-Polje. Albia a crepat și apa curgătoare a dispărut probabil în vr'o peșteră subterană, deoarece nicăiri nu se mai pomenește nici o urmă de apă în toată împrejurimea. Locuitorii regiunii acesteia sunt consternați de acest extraordinar fenomen geologic, căci ei întrebuințau cursul apei la producțiune de forță electrică motrice. In urma acestei catastrofe o mulțime de industrii s'au ruinat.

Colera în Galiția. »Arbeiter Zeitung« află că guvernul Galiției a dat o circulară, prin care invită autoritățile să supravegheze aspru pe toți călătorii cari vin din Rusia, unde colera bătute grozav. Cu deosebire trebuie supravegheați din punctul de vedere sanitar, Ovrii cari vin din Rusia la stațiile băneare galițiene.

Succesul aviatorului Orville Wright în America. Din New-York se anunță că prin ascensiunea sa de Mercuri, care a durat 72 și 3—4 de minute, Orville Wright a îndeplinit condițiunile stabilite de guvernul Statelor-Unite. Contractul prescrie o ascensiune de o oră, în care aeroplanul, având pe bord două persoane trebuie să parcurgă o distanță de 40 mile. Orville Wright a făcut ascensiunea cu locot. Franklahm. Intre miile de spectatori se afla și președintele Taft, care l'a felicitat pe Wright pentru succesul său.

Criza industriei de diamante în Olanda. Se anunță din Amsterdam, că industria de diamante trece prin o mare criză, ce din fericire însă e pe sfârșite. Săptămăna trecută au stat fără lucru numai 279 de muncitori, pe când cu 8 zile mai înainte erau fără lucru 324 de muncitori.

Aviz pentru călători. Direcțiunea căilor ferate a dat un ordin strict, prin care se interzice de aici încolo rezervarea compartimentelor din vagoane. S'a întâmplat de multe ori ca pe căile noastre ferate să găsim mai multe compartimente încuiate și rezervate pentru personalul de serviciu al trenului, cari compartimente nu se deschideau călătorilor să fi fost aglomerația cât de mare. Din cauza aceasta s'a interzis acum conductorilor de a mai încuia compartimentele.

Un membru al Dumei rusești condamnat la moarte. Din Petersburg se anunță, că din cauza unei organizații revoluționare membrul Dumei rusești Kjanich a fost condamnat la moarte. Alți 25 acuzați între cari și membrul Dumei, Merculow și un preot au fost judecați la muncă silnică, iar 34 au fost expulzați în Siberia.

Petrecere. Inteligența română din Teaca și jur invită la producțiunea muzicală-teatrală împreună cu joc, ce o va aranja Duminecă în 8 August st. n. 1909 în sala cea mare a hotelului »Riemer« din Teaca. Venitul curat e destinat spre scop filantropic.

Tripou în fortăreața Petru-Pavlovsk. In fortăreața Petru și Pavel, în locuința colonelului Vrevski s'a descoperit un tripou, care exista de mai multe luni. De când prefectul poliției a procedat cu mare severitate contra cluburilor în cari se joacă și existența lor a fost pretutindenea amenințată, ingeniosul colonel a oferit locuința sa ca loc de joc în schimbul unei sume de 100.000 ruble. Aci se juca dela oara 10 dimineața până a doua zi jocul de hazard. Cu deosebire noaptea jucătorii au fost apărați contra unei surprinderi a poliției prin multele sentinele, cari păzeau fortăreața. Acest lucru a făcut să le crească îndrăzneala, și acum o lună s'a permis și femeilor să vină și să joace în acest tripou. Această permisiune a fost însă fatală casei de joc. O demimondenă cunoscută a pierdut într-o noapte o sumă însemnată de bani la masa verde și a cerut dela Vrevski ca să i fie înapoiată. Acesta refuzând, ea s'a dus la comandantul fortăreței și a denunțat pe Vrevski. Comandantul a înconjurat imediat casa colonelului cu sentinele. Intre jucători a izbucnit o mare panică. Fiecare a căutat să scape, dar toți au fost scoși din ascunzătoarele lor și între ei s'au găsit reprezentanți ai societății celei mai înalte din Petersburg. Colonelul Vrevski a fost arestat.

Muzică. Măne, Sâmbătă la oarele 5 1/2 muzica orașenească va concerta la promenada de jos.

Cotolu de 2625 de lei. Rob. Roy II, vestitul cotolu al doamnei George Wolson, după ce a câpătat nenumărate premii la expozițiile de pisici, în Anglia, va avea deacum prilej să se ia la întrecere cu pisicile de soiu din Statele-Unite. L'a cumpărat doamna Lynas cu 2625 de lei. Tatăl lui Rob Roy II, trăește încă, dar s'a retras la pensie. Amândoi sunt cotoi de rassă persiană cu părul ca de chinchilla (un fel de vererită din Peru.)

Diverse.

Autorul »Marsillezei«. Mult discutata paternitate asupra »Marsillezei« imnul național francez, pare a fi în sfârșit hotărâtă de acuma, în urma unor note foarte interesante publicate într'un mare ziar parizian zilele acesteia. Autorul muzicii acestui imn celebru e pe cât se pare un vestit violinist anume Alexandru Baucher, care prin 1792, la rugămintea unui amic, colonel al unui regiment din Marsilia, scrisese muzica unui marș care nu i de cât o Marsilleză cu deosebirea unor mici detalii ritmice. Imnul acesta a ajuns curând popular și după vre-un an Rouget de l'Isle, ofițerul poet și compositor, scrisese versurile înflăcăratului imn a cărui muzică o mai rețușă. Ici și colo pentru versurile lui. In curând versurile și muzica aceasta, atât de strâns legate, că păreau a fi eșite din aceeași mentalitate, ajunse să fie cântecul popular favorit și autorul lor, Rouget de l'Isle, fu scos din închisoare și sărbătorit. Sărmanul poet-compositor, după o viață întreagă de lipsuri și nenorociri, abia spre sfârșitul zilelor a simțit unele din binefacerile existenței. Era slăvit, toți se uitau la el ca la un adevărat semizeu și el în același timp ducea o viață grea, care trebuia să-i scurteze firul vieții.

Fericirea cea mai mare a lui Rouget a fost aceea a ultimelor clipe din viață, când pe patul de moarte so' datul-poet și compositor își aude deodată sunând triumfător imnul lui, imnul poporului fran-

cez! Și in acele note divine, în care tre-săltase sufletul lui, în ritmul acela ce toarnă foc în spirite, sbură la cer și sufletul autorului de drept și de fapt al »Marsillezei«

Un Evreu șef de trib. Ziarul »American Hedrew« publică un interesant articol asupra vieții unui Evreu, care, părăsind tradiționala ocupație a conaționalilor săi, s'a apucat de haiducie, devenind șeful unui trib indian din America. Evreul Iosef Blumenfeld se trage dintr'o familie originară din Germania, care strămutându-se în America și-a câștigat o frumoasă avere. Astăzi frații lui sunt proprietarii unui mare magazin universal din New-York. Despărțindu-se de frații săi, Blumenfeld a cutreierat părțile vestice ale Americii; aci veni în contact cu Indieni, a căror limbă o învăță în curând. Se împretini cu șeful tribului Siouxilor, care, încântat de istețimea Evreului, îi propuse să-i dea în căsătorie pe flica sa. Postul negustor primi oferta, uă în căsătorie pe noștima Indiană și deveni astfel ginerele șefului celui mai cu vază dintre toate triburile. Când fostul șef văzu că e aproape de moarte, chemă pe sfetnici la sfat și le recomandă să-l recunoască pe Blumenfeld de șef al lor. Propunerea bătrânului a fost primită cu entuziasm.

Azi Blumenfeld este deja mare căpitan de Indieni.

ULTIME ȘTIRI

Revoluția în Spania.

Madrid, 30 Iulie. Intreaga Catalonie se află în plină revoluție. Mișcarea revoluționară amenință să se întindă și în celelalte provincii. Mai multe fabrici din regiunile industriale au încetat lucrul. Lucrătorii s'au unit cu plebea și au început să asalteze edificiile publice, mână-tirile și bisericile. Liniile ferate și comunicațiile telegrafice sunt întrerupte. Străzile sunt pline de baricade. Caracterul antidinastic al mișcării se pronunță din ce în ce mai mult.

La Barcelona continuă luptele în jurul baricadelor. Trupele au tras cu tunurile. Sunt multe victime de ambele părți. Toate prăvăliile sunt închise. Populația pleacă cu vapoarele, liniile căilor ferate fiind întrerupte. Mai multe edificii publice sunt în flacări.

Madrid, 30 Iulie. Regele a fost eri fluerat de mulțimea iritată de evenimentele d' sastruoase din zilele acesteia. Guvernul și poliția au luat întinse măsuri de siguranță, dar fără succesul dorit. Barcelona e cu totul în mâinile anarhiștilor. Acolo nu se mai pot trimite trupe, nici cele cari sunt în oraș nu pot pleca. Toate podurile, șoselele, liniile telegrafice și telefonice sunt stricate, și întrerupte. Pe străzile orașului se întâmplă continuu ciocniri sângeroase. Anarhiștii și revoluționarii de toate categoriile s'au împrăștiat în diferite orașe ale Spaniei, ca Saragosa, Valencia, etc., pentru a răscula poporul. Ei au construit acolo baricade. La atacul forței publice, ei au arborat steagurile roșii revoluționare sau negre ale anarhiei. Sunt multe victime de ambele părți.

Madrid, 30 Iulie. In fața evenimentelor extrem de grave, guvernul a decis să trimită de urgență pe câmpul de luptă corpurile III și IV de armată precum și patru regimente de cavalerie. Forțele acestea sunt puse sub comanda prințului Carol de Asturia și Ferdinand de Bourbon.

Madrid, Greva generală amenință să izbucnească și în capitală.

Madrid, 30 Iulie. O parte a soldaților din cazarma San Fernando s'au revoltat, când au auzit că toți soldații, cari și-au aruncat armele în mare în timpul voiajului lor spre Maroc, au fost împușcați. Comandantul trupelor din cazarma San Fernando numai cu mare greutate a reușit să pedepsească pe soldații revoltați.

Melilla, 30 Iulie. Două batalioane s'au revoltat chiar în fața inamicului. Comandantul întâului batalion a căzut, ceilalți ofițeri n'au putut rezista soldaților răsculați. Comunicarea știrilor telegrafice e întreruptă. Agenția Fabra a primit aviz dela guvern, ca să nu mai trimeată nici o telegramă și nici o corespondență. De acum înainte nu se poate cunoaște decât numai ce permite guvernul ca să fie cunoscut de publicul spaniol și cel european. Unii corespondenți trec pe teritoriul francez, pentru a telegrafia de acolo.

Melilla, 30 Iulie. In mod oficial se comunică că perderile în lupta dela 27 Iulie au fost de mai bine de 200 morți și răniți. Printre cei morți sunt generalul Pintos și doi locotenenti-coloneli. Perderile indigenilor sunt cu mult mai mari.

Melilla, 30 Iulie. Situațiunea la Melilla este gravă. Lupta se dă sub zidurile orașului. Zece ofițeri superiori, numeroși subalterani, câteva sute de soldați au fost uciși iar vreo 1600 de oameni au fost răniți.

Paris, 30 Iulie. Agenția Havas află următoarele: După știrile sosite din Barcelona turburările continuă. O ciocnire între poliție și populație a pricinuit 11 morți și 50 de răniți Soldații au refuzat a trage și au fost aclamați de mulțime. Viața comercială e suspendată.

Londra, 30 Iulie. »Daily Telegraph« află dela frontiera spaniolă că Spania se află în preajma unei mari revoluții. Faptul că regele Alfonso a fost huiduit de populația din Lagranja, inspiră temeri pentru siguranța lui. Mișcarea antidinastică s'a întins și în alte localități. Demonstrații strigă: »Jos Alfonso! Jos dinastia. Mai multe detașamente din Barcelona și Melilla refuză să asculte ordinezle.

Lemberg, 30 Iulie. Aci s'au constatat 3 cazuri de holeră.

Varșovia, 30 Iulie. In comuna Stremieszzyce de lângă granița Galiției s'au constatat 4 cazuri de holeră. Unul dintre bolnavi a murit.

Salonic, 30 Iulie. Un mohamedan din orașul albanez Prizrend a tras cincii focuri de revolver asupra vice-consulului austriac Oskar Prohaszka, fără însă al răni. Guvernul austriac a intervenit la Constantinopol pentru urmărirea și pedepsirea atentatorului.

Bibliografie.

»Compassul Românesc« de N. P. Petrescu partea I. și II. care conține și legea comercială. Se poate procura prin librăria gazetei Brașov. Prețul ambelor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Victor Branisce.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Gărei Nr. 25 pe lângă schimbul mediat al sticlelor este următorul:

Table with 3 columns: Brand name (Gloria, Bor-patak, Matild, Borhegy, Baross, Előpatak), Volume (1 liter, 10 fl. oz., 1/2 liter), Price per unit.

Table with 3 columns: Brand name (Fenérkö, Felsőváros Mária, Kászou Salutaris, Horgász, Repeti), Volume (1 liter, 16 fl. oz., 1/2 liter), Price per unit.

Table with 3 columns: Brand name (Borszék, Sztojka, Boholt, Hargitta, Székely-Selters), Volume (1 liter, 16 fl. oz., 1/2 liter), Price per unit.

La cumpărare de 25 sticle liberăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploatarii și exportului apelor minerale. (479,84—150

Telefon Nr. 361.

Nr. 9108-1909.

Publicațiune

privitoare la darea de pușcă și de vânat pentru anul 1909-10.

Proprietarii, cari posed pușcă de vânat și cari reflectează la scutirea de dare se provoacă să-și procure dela oficiul orășănesc de dare blanchete în cari trebuie induse datele prescise și umplute a le reas-terne aceluiași oficiu cel mult până la 15 August a. c.

Brassó, în 29 Iulie 1909.

(668,1-1.) *Oficiul de dare orășănesc.*

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 30 Iulie 1909.

măsura său cantitatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	ti
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	26	—
"	Grâu mijlociu	25	—
"	Grâu mai slab	24	—
"	Grâu amestecat	18	—
"	Săcară frumoasă	14	—
"	Săcară mijlocie	13	—
"	Orz frumos	10	—
"	Orz mijlociu	9	—
"	Ovės frumos	8	—
"	Ovės mijlociu	7	—
"	Cucuruz	12	—
"	Mălaiu (meiu)	11	—
"	Mazăre	20	—
"	Lințe	28	—
"	Fasole	12	—
"	Sămēnță de in	20	—
"	Sămēnță de cânepă	18	—
"	Cartofi	3	—
"	Măzărache	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	12
"	Carne de porc	1	40
"	Carne de berbec	—	96
100 kil.	Său de vită prospăt	40	—
"	Său de vită topit	60	—

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

- Ivanovici: Valurile Dun. Vals —.36
- Păba F. C.: Potpouriu din melodii națion. rom. —.70
- " Concorția Vals —.50
- " Victoria-Quadril —.40
- " Harmonia-Quadril —.40
- Forumbescu: Baladă pentru violină 2 cu acompaniare de pian 1.—
- " Potpouriu din opereta 50
- " Craiu nou 2.—
- " Uvertură din opereta „Craiu nou“ 1.50

- Nr. 1: „Destăpăte Române“.
- Nr. 2: „Luna dörme“.
- Nr. 3: „A oleo!“
- Nr. 4: „Suspine crude“.
- Nr. 5: „Cât te am iubit“.
- Nr. 6: „Călugărul din vechiul schit“.
- Nr. 7: „Pentru tine Iano“.
- Nr. 8: „Două fete spală lână“.
- Nr. 9: „Ce te legeni coarule“.
- Nr. 10: „Steluța“.
- Nr. 11: „Cucuruz cu frunza'n sus“.
- Nr. 12: „Fetișo din acel sat“.
- Nr. 13: „Popa dice că nu bea“.
- Nr. 14: „Inimioara mea“.
- Nr. 15: „Am un leu și vrășușe-l beau“.
- Nr. 16: „Pasere gabină'n cioc“.
- Nr. 17: Imnul regel român.
- Nr. 18: Cântul gintei latine.
- Nr. 19: Tricolorul. Imn patriotic.
- Nr. 20: Steagul nostru. Imn patriotic.
- Nr. 21: Mama lui Șefai cel mare.
- Nr. 22: Domnul Tudor, antea național.

Fie care număr 20 bani.

Biblioteca populară „Minerva“.

- Nr. 1, 2 și 3: „Istoria popu ară a Românilor“
- Nr. 4: „Cântarea României“.
- Nr. 5: „Istoria popu ară a Literaturii Române“.
- Nr. 6: Revoluția lui Tudor Vladimirescu“
- Nr. 7: Pierdere Basarabiu“.
- Nr. 8: Unirea principatelor și domnia lui Cuza“.
- Nr. 9: Mihail Cogălniceanu.
- Nr. 10: Vasile Alexantri.
- Nr. 11: Stefan cel mare.
- Nr. 12-13: Mihailu Viteazul.
- Nr. 15: „Răsp rea Bucovinei“

- Nr. 16: „Cum se ne crescem copii“.
- Nr. 17: „Păstrarea sărățății“.
- Nr. 18: „Ce se cetim“.
- Nr. 19: „10 Maiu“.
- Nr. 20, 21 și 22: „Rășboiul Românilor pentru neasternare“.
- Nr. 23: Veniamin Costachi.
- Nr. 24: Aritmetica.

Prețul fie-cărui număr 15 bani.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și cand pe timp mai îndelungat sau lunare.

Cursul la bursa din Viena

Din 29 Iunie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 55
Renta de orőne ung 4%	92 75
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	92 65
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Impr. ung. cu premii	199 25

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 142.85

Renta de hărtie austr. 4 1/16	95 95
Renta de argint austr. 4 1/16	95 30
Renta de aur austr. 4%	117 35
Renta de orőne austr. 4%	95 85
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.60
Los uri din 1860	160.75
Actiil de-ale Băncei ung. de credit	1769.—
Actiil de-ale Băncei austr. de credit	752 50
Actiil de-ale Băncei austro-ung.	640 10
Napoleondori.	9.05
Mărci imperiale germane	117.30
London vista.	239 80
Paris vista.	95.17 1/2
Nero italiene.	94 90

Cursul pietei Braovș

Din 30 Iulie n. 1909.

Bancnote rom. Cump. 18.98	Vënd.	19 04
Argint român	18 80	19.—
Lire turcesci	21 40	21.50
Seris. fonc. Albine 5%	100.—	101 —
Ruble Rusesci	2 51	2.53
Gapoleondori.	19.—	19.12
Naibeni	11.20	11 40
Mărci germane	11.17	117.50

In-
dispensabil pentru
DAME
Cel mai bun cosmetic

Crema MARGIT a lui Földe's

deapertează după câte va zile pistrii, pete de ficat, sgrăbunțe și alte neurățenii de piee. Netezește încrețturile și face obrazul alb, frăsc și juvenil. **Prețul unui borcan mic 1 cor., mare 2 cor.**

ARTICOLE SPECIALE de TOALETĂ: Pudra Margit 1 cor. 20 b., Săpun Margit 70 b.; Pasta de dinți Margit 1 cor.; Apă de obraz Margit 1 coroaună. — Trimite cu rambursă sau primind prețul.

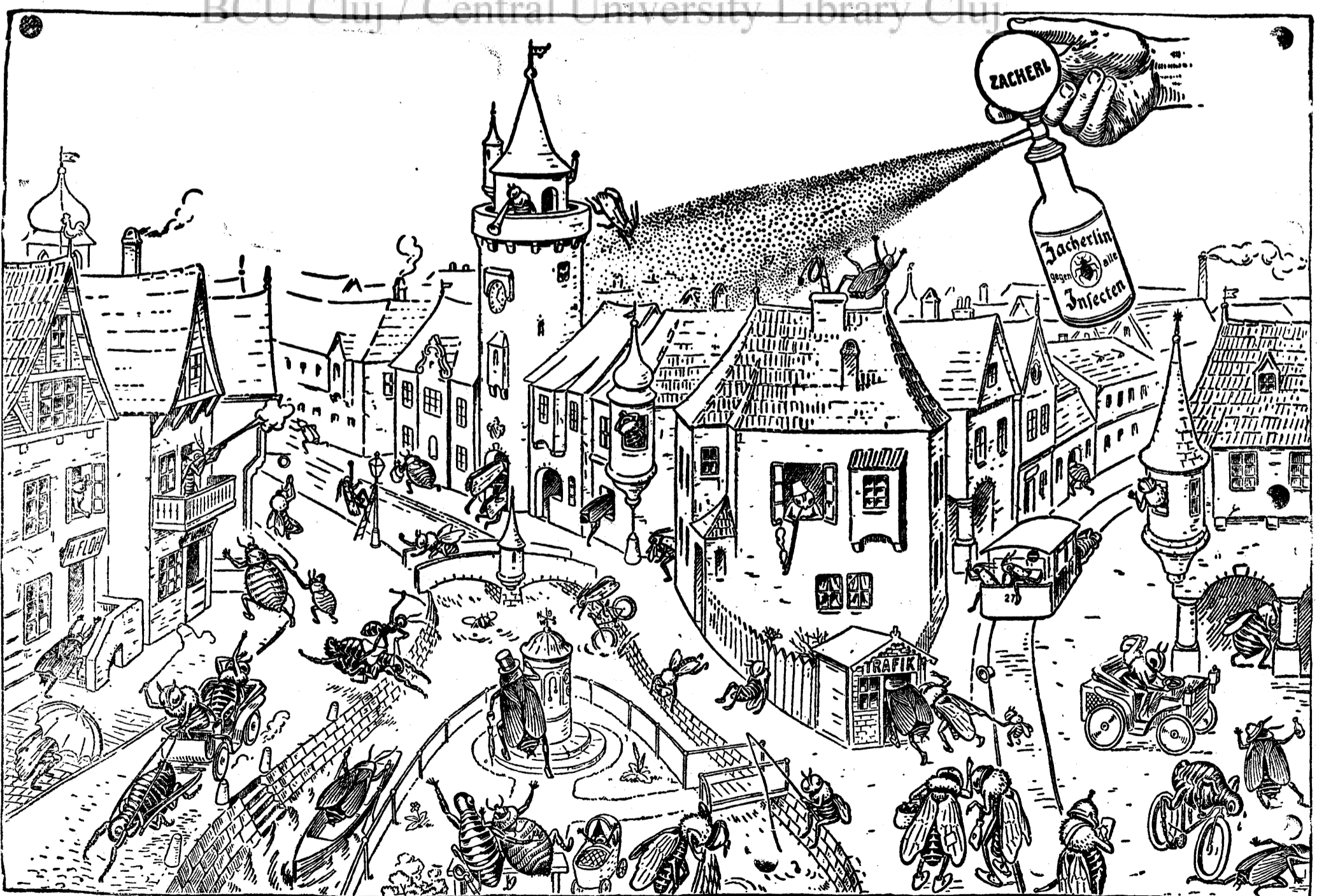
Producătorul: **CLELENS v. FÖLDES, farmacist în ARAD.**

— Se capătă în toate farmaciile. —

Depozit principal în Brașov: Julius Hornung, Emil Jekeliu
Fr. Kelemen, V. Klein, B. Kugler, Lang & Theil,
droguerie; E. Neustädter, H. Oberth, V. Roth,
Fr. Stenner, Teutsch & Tartler, dro-
guerie. Sighisora A. V. Lin-
gner, farmacie.

Neintrecut și efect miraculos.

Să se ferască de imitație.

O orabilul comerciant ține de a vinde muserilor săi „ZACHERLIN“ cerut de ei, care are efect incomparabil de bun, și nu un alt surogat.

Din cauza că există și alte comercianți!

De aceea avrți săm pe amicii veritabilului „Zacherlin“ de a băga bine de seamă, să nu li se vândă sticle cu Zacherlin bine imitate, ci să observe ca numele „Zacherlin“ să fie pus pe ele.